

Temat: Znaczenie ssaków w przyrodzie i dla człowieka. Zagrożenia i sposoby ochrony ssaków.

Podczas lekcji:

- Poznasz znaczenie ssaków w przyrodzie
- Poznasz znaczenie ssaków dla człowieka
- Dowiesz się jakie są główne zagrożenia i sposoby ochrony ssaków.

1. Znaczenie ssaków w przyrodzie.

Ssaki są ważnym składnikiem ekosystemów. Drapieżniki polują na mniejsze od siebie zwierzęta i nie pozwalają na nadmierne zwiększenie ich liczebności. Drobne ssaki stanowią cenne źródło pokarmu dla innych kręgowców, zwłaszcza innych ssaków, ptaków i gadów. Ssaki owadożerne (jeże i ryjówki) zjadają bardzo duże ilości owadów, zwłaszcza tych postrzeganych przez człowieka jako szkodniki pól i upraw. Czyli ssaki przyczyniają się więc do **regulacji liczebności organizmów**. Ponadto przyczyniają się do **rozsiewania nasion** (na sierści, przez zjadanie owoców i wydalanie nasion), przez **gromadzenie zapasów**. Uczestniczą również w **zapyłaniu kwiatów** np. nietoperze.

2. Znaczenie ssaków dla człowieka.

Ssaki od tysięcy lat służą człowiekowi. Są **hodowane dla mięsa i mleka, skór, futer i wełny**. Niektóre zostały oswojone, aby pomagać człowiekowi w pracy. Konie, bydło, osły, wielbłądy, nawet słonie są używane do **transportowania towarów i ludzi**. Wiele ssaków (psy, koty, chomiki) towarzyszy człowiekowi, daje mu **radość i poczucie bezpieczeństwa**. Specjalnie szkolone psy z poświęceniem **ratują ludzkie życie** podczas katastrof i kataklizmów, są przewodnikami niewidomych, a konie i delfiny pomagają w rehabilitacji osób niepełnosprawnych. Na ssakach **testuje się skuteczność leków** oraz bada mechanizmy powstawania chorób i sposoby ich leczenia. Niektóre ssaki, jak dziki i gryznie, mogą powodować **straty, niszcząc uprawy**. Niektóre są **zwierzętami łownymi**: dziki, sarny, zajęce czy kuny. Niektóre ssaki mogą również przenosić drobnoustroje chorobotwórcze np. wirusa wścieklizny (borsuki, nietoperze, psy i koty), pasożytnicze jak tasiemczyca, bakteryjne, dżuma.

2. Główne zagrożenia i sposoby ochrony ssaków.

Zagrożeniem dla ssaków jest niszczenie terenów, na których te zwierzęta występują poprzez:

- Wycinanie lasów
- Osuszanie terenów podmokłych
- Zwiększanie powierzchni pól uprawnych
- Rozbudowa miast
- Budowa dróg, które przecinają terytoria zwierząt

Najbardziej skutecznymi metodami ochrony ssaków są:

- Ochrona miejsc ich występowania
- Budowa bezpiecznych przejść przez drogi
- Dokarmianie zwierząt szczególnie zimą
- Objęcie ochroną gatunkową

Zwierząt objętych ochroną ścisłą nie wolno zabijać, chwycić, płoszyć, umyślnie niszczyć ich nor. Nie można ich niepokoić w okresie, kiedy odchowują młode. Nie wolno także nimi handlować.

Ważną rolę w ochronie przyrody pełnią obecnie ogrody zoologiczne. Dawniej służyły jedynie temu, by można było obejrzeć rzadkie i egzotyczne gatunki zwierząt. Dzisiaj wspierają także ich ochronę. W ogrodach tych żyją zwierzęta silnie zagrożone wyginięciem. Dzięki temu istnieje możliwość rozmnożenia ich i ponownego przywrócenia do środowiska naturalnego.

<http://cz.puls-art.pl/produkty/tablice-dydaktyczne/attachement/te-41-ssaki-chronione>

Zadanie : Wykonaj ćwiczenia 5,6,7 ze str. 113 – nie wysyłaj

Za tydzień będzie karta pracy o ssakach na ocenę.

<https://epodreczniki.pl/a/ssaki/D1CMJfuas>

<https://epodreczniki.pl/a/ssaki-panuja-na-ladzie/D3CC3kvoG>

<https://epodreczniki.pl/a/gatunki-chronione/DYIgo10JO>